

МОЛОДІЖНА СЕРІЯ

МИХАЙЛО ГУСЄВ
БІЛА ПТАШКА

Харків
«ФОЛІО»

СЛОВО ДО ЧИТАЧА

Ця книжка особлива. У ній — відверті роздуми українського хлопчика, на долю якого випало пізнавати себе і світ у час страшних воєнних випробувань для рідної країни.

Серед темряви й тривоги народжується світло — світло надії. Надії, яка не кричить, а надихає й тихо веде вперед, коли здається, що шлях втрачено. Вона стає невидимою опорою, що тримає душу над прірвою відчаю, нагадуючи: навіть після найтемнішої ночі настає світанок.

Ця повість — про вчинки, випробування, сумніви. Вона про силу духу, що проростає крізь відчай, про серце, яке вміє любити

навіть тоді, коли світ вчить ненавидіти. Вона про те, що дружба й добро нікуди не зникають — вони змінюють форму, загартовуються й обов'язково прокладають шлях уперед.

А насамперед — це книжка про віру. Віру, що не дає злу перемогти. Віру в Бога й людину, у світло, яке сильніше за будь-яку темряву. Бо там, де живе віра, народжується надія. А там, де є надія — завжди буде любов та перемагатиме добро.

Запрошую вас, шановні читачі, у цікаву подорож разом із Мішелем і пташкою. Білою пташкою...

З вірою, надією та любов'ю

Юрій ГУСЄВ, батько автора

ГЛАВА 1

Уявіть хлопчика: 13 років, 170 сантиметрів на зріст, носить окуляри, має красиве біляве волосся. Уявили? Його звати Мішель. Саме про нього я вам і розповім. Влаштовуйтеся зручніше, я розпочинаю.

Що ви хотіли б дізнатися про Мішеля на-самперед? Гадаю, у багатьох виникає запитання про школу. Отже, він — найкращий учень у своєму сьомому класі і, як на мене, саме це його псує. Є доста людей, що намагаються маніпулювати Мішелем, і, повірте, багатьом це вдається: зазвичай двієчникам, які удають, що Мішель їхній близький друг. Щодо справжніх друзів, то їх у Мішеля взагалі немає, однак це його зовсім не засмучує.

Він упевнений, що близькі стосунки з ровесниками змінили б його життя на гірше.

Таких хлопчаків, як наш головний герой, дуже багато. Що саме їх робить такими, як Мішель?

Чому він став таким? Оточення? Вочевидь ні. Виховання? Можливо. Мішель став таким через пережите.

Коли Мішелю виповнилося вісім років, у нього було все, про що тільки може мріяти дитина: вірні друзі, люблячі батьки, затишний будинок біля моря в мальовничому Криму, безліч іграшок, навіть крутий телефон — такого не було в однокласників. Він не був тихим лякливим заучкою — навпаки, у ньому вже відчувалася впевненість, яка з'являється тоді, коли дитина росте в любові та відчутті безпеки.

Його світ був простим і зрозумілим: ранки, наповнені сонцем і запахом моря, сміх у дворі, теплі вечори поруч із родиною. Здавалося, так буде завжди.

Але одного дня все змінилося.

Його рідний український Крим підло окупувала країна, яка багато років підступно вдавала друга. Російська агресія, зруйнувавши звичний світ, поділила життя на *до* і *після*. У повітрі завис страх, у розмовах дорослих — збентеження, а в їхніх очах — те, чого він раніше ніколи не бачив.

Його батько, не вагаючись, став на захист України. Того дня Мішель вперше по-справжньому відчув, що означає слово «війна». Він пам'ятав, як батько мовчки збирав речі, як міцно обійняв його перед від'їздом, намагаючись приховати тривогу за безтурботною усмішкою, але йому це погано вдалося.

Мішель лишився з мамою. Тим часом удома, в Алушті, вже було небезпечно. Тож не вдовзі їм довелося тікати від російської окупації — майже без речей. Тепер дім, улюблені місця, щасливе дитинство стали лише спогадами. Дорога була довгою й виснажливою, сповненою невідомості. Він тримав маму за руку міцніше, ніж будь-коли, ніби боявся втратити останню опору у світі, який раптом став чужим і непередбачуваним.

Того дня Мішель подорослішав.

Його дитинство більше не було таким, як раніше. Отак він враз втратив і друзів, і школу, і радість дитинства, яка була з Мішелем протягом усього життя. Однак, попри біль, у ньому народжувалося щось нове — сила, яку набуваєш через втрати, і надія, яка не дає зламатися навіть тоді, коли здається, що все втрачено.

Потім із ним сталося те, до чого тоді прагнув — можна назвати це зануренням чи зникненням. А занурився Мішель у себе — просто перестав чути звуки навколо, немов опинився в зовсім іншому місці. Збагнувши, що нічого не чує, повільно розплющив очі: навколо не бачив нічого, окрім суцільного білого кольору. Він встав, озирнувся, поглянув праворуч, потім — ліворуч, але нічогосінько не зрозумів.

Тим часом у мами з'явилася нова робота, тож вони переїхали в столицю. Батько часто телефонував, проте приїжджав тільки зрідка.

Мішель дуже пишався, що він захищає Україну в Силах оборони, і водночас дуже сумував за ним. Знав, що тато був у школі відмінником, тому й сам старався добре навчатися, і цим ставав ніби ближчим із ним — так йому його не вистачає.

Напевно, ви хотіли б дізнатися, чи чогось боїться Мішель, чи він безстрашний? Так, у нього є один, але цілком обґрунтований страх. З дитинства Мішель умів користуватися смартфоном та планшетом — уже в три роки він вмикав собі мультики на маминому гаджеті, тож одного разу натрапив на страшне відео. Героєм того відео був привид. І хоч усе мало дуже нереалістичний вигляд через нікудишній монтаж, проте мала дитина сприйняла це за чисту правду. Після того перегляду він жодного разу не зміг заснути спокійно й досі щоночі зі страхом згадує те відео, що подивився тоді, коли йому було всього три роки. Ось так і з'являються дитячі страхи. Він усе ще боїться засинати наодинці, тому частенько приходиться до мами посеред ночі.

Про що ви хотіли б ще дізнатися? У Мішелю колись було дуже багато друзів, за якими він дуже сумує. Знайомство з одним із них, як і в багатьох дітей, відбулося на ігровому майданчику, що був у їхньому дворі в Алушті. Усе почалося зі слів:

— Хлопчику, а як тебе звати?

— Мене? Дем'ян, а тебе? — спитав хлопчик.

— А мене звати Мішель, — відповів він.

— Ого, вперше таке ім'я чую.

— Так, воно в нас рідкісне.

— А ти вмієш кататися на гойдалці?

Так і зародилася дружба між Мішелем та Дем'яном. Вони бачилися щодня. Їхня дружба тривала рік, два, потім — три. Вони разом гралися або й нудьгували, аж поки не розійшлися по різних школах: тоді часу на ігри стало менше. Кінець їхньої дружби настав, коли Дем'ян разом із батьками кудись переїхав. Після цього Мішель його ніколи не бачив, а таких друзів, як Дем'ян, у нього вже й не було.

Мішель часто гортає стрічку на смартфоні, часом просто про щось розмірковує,

може почитати книжку, проте залежність від гаджетів переважає. Ось уже другий місяць його життя одноманітне: школа, смартфон, домашні завдання. Школа в нього до 16:40, у гаджетах він буквально весь вечір, деś до 21:00, а уроки вчить усьо ніч — до 4:00 ранку, потім — молиться й просить Бога про перемогу й мир в Україні.

Спить усього три — три з половиною години. А якщо треба готуватися до контрольної роботи, то не спить взагалі. І так щодня. Два місяці тому в нього був набагато кращий режим: він ходив на спорт, грав у бадмінтон щодня по сорок п'ять хвилин. Потім ішов додому, де одразу брався за домашні завдання, виконував їх до 20:30, лишивши якусь годину телефону. О 21:30 лягав спати, а вставав дуже рано.

Він навіть пишався таким своїм режимом, бо саме бадмінтон та навчання у школі йому допомагали давати раду отій його дитячій травмі — після розлучення батьків.

А тепер він геть втратив якісь сенси у власному існуванні, отож йому належить

хіба що добре навчатися, і лишень тому, що так йому кажуть батьки. Гадаю, він і втратив сенси тому, що постійно перед сном обмірковує своє минуле життя і ніколи не висипається як слід, бо мусить сумлінно виконувати домашки, а їх мама примушує робити, тож у нього просто не лишається вибору. А в телефоні він зависає, бо це відвертає його увагу від життєвих прикрощів, той контент ніби занурює його в інший, віртуальний, світ, дає змогу забути про справжні проблеми.

15 грудня 2019 року

Просидівши в гаджетах п'ять годин поспіль, Мішель нарешті глянув на годинник, який показував 22:00. «Пора робити домашні завдання», — подумав він, проте так і не зміг відірватися від телефону.

Як я вже казав, Мішель спав щонайбільше три години на добу, тож його організм таки добряче пручався, переймаючись потребою і нормально поїсти, і виспатися, і не заганяти в глухий кут психіку.